

Επιμορφωτική Ημερίδα
«Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
στο σύγχρονο σχολείο: ζητήματα διαχείρισης
της κοινωνικοπολιτισμικής ετερότητας»

11 Απριλίου 2014, Λευκωσία

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

«Το Έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ε.Ε.»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΝΔΟΫΠΗΡΕΣΙΑΚΗ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το εκπαιδευτικό υλικό του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη» για τη Β΄ Θμια Εκπαίδευση

Εισήγηση-παρουσίαση:

- Έφη Πλεξουσάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- Σταύρου Σταύρος, Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός συνεργάτης Προγράμματος Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων

Σχολιάζουν:

- Αλεξάνδρα Ανδρούσου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Νέλλη Ασκούνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Έφη Πλεξουσάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Το εκπαιδευτικό υλικό του Προγράμματος για την
“Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής
μειονότητας στη Θράκη”
για τη Β΄θμια Εκπαίδευση

www.museduc.gr

για τάξεις που περιλαμβάνουν μαθητές/τριες
με μητρική γλώσσα διαφορετική από την ελληνική

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση **όχι** αφαίρεση, πολλαπλασιασμός **όχι** διαίρεση

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
βίντεο από τον ΙΑΝΟ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Το Πρόγραμμα είναι μια πολύχρονη προσπάθεια για τη βελτίωση της εκπαίδευσης των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη. Είναι προϊόν της νέας πολιτικής του ελληνικού κράτους απέναντι στους πολίτες της μειονότητας, η οποία αρχίζει να διαμορφώνεται τη δεκαετία του 1990. Η πολιτική διακρίσεων και περιθωρίου που έως τότε εφαρμόζε το ελληνικό κράτος διαπιστώθηκε ότι έχει αρνητικά αποτελέσματα που εμποδίζουν την ένταξη στην κοινωνία των μελών της μειονότητας, ευνοούν την εξάρτησή τους από τις αρχές της Τουρκίας και επιπλέον αμαυρώνουν την ευρωπαϊκή εικόνα της χώρας. Η νέα πολιτική έχει ως επίκεντρο το σεβασμό «της ισονομίας και ισοπολιτείας».

περισσότερα

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕ ΕΙΚΟΝΕΣ
φωτογραφίες 1997-2013

βίντεο
ΑΠΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΕΑ

Γιορτή των μαθητών του ΚΕΣΠΕΜ στον Εχίνο

Αποχαιρετιστήριο πάρτυ στην Αυλαία

«Η άλλη κωμόπολη» στην Αυλαία

Παρουσίαση του Προγράμματος στο ΜΙΘΕ του ΕΚΠΑ

Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Προγράμματος

Συνέδριο στη Θράκη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΙΡΗΝΗΣ

Η συνθήκη της Λωζάνης
90 χρόνια μετά:
Οι μειονοτικές ρυθμίσεις

Κομοτηνή 22 & 23 Νοεμβρίου

Το υλικό αυτό μπορεί να είναι χρήσιμο και σε άλλα εκπαιδευτικά πλαίσια.

Δίνει ιδέες για το πώς μπορεί κάποιος/α να διαχειριστεί μια τάξη με βάση τις αρχές της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής

Προσφέρει υλικό **ελεύθερο** στο διαδίκτυο που μπορεί κάθε εκπαιδευτικός να χρησιμοποιήσει, προσαρμόζοντάς το στο δικό του/ της εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Βασικές αρχές δημιουργίας του υλικού

- Παιδαγωγικές αρχές

- Εργασία σε ομάδες
- Διαθεματική προσέγγιση της γνώσης
- Έμφαση στο «μαθαίνω πώς να μαθαίνω»
- Καλλιέργεια κριτικής και αυτόνομης σκέψης

- Στόχοι

- Ανασχεδιασμός και διαφοροποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, έτσι ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή και η ενεργοποίηση των μαθητών.
- Αναδιοργάνωση και εμπλουτισμός του περιεχομένου, έτσι ώστε να γίνει ελκυστικό και ενδιαφέρον.
- Βελτίωση του επικοινωνιακού κλίματος στην τάξη.
- Σεβασμός για όλους τους μαθητές και αποδοχή της ετερότητας.

Συμπληρωματικό υλικό για τα μαθήματα:

- Γλώσσας
- Λογοτεχνίας
- Ιστορίας
- Μαθηματικών
- Φυσικών Επιστημών
- Γεωγραφίας.

Α. Φάκελος για το μάθημα της Γλώσσας

Περιέχει:

- Διαφορετικά κειμενικά είδη:
λογοτεχνία, δοκίμια, δημοσιογραφικά άρθρα, διαφημίσεις, χρηστικά κείμενα, κόμικς
- Κείμενα διαβαθμισμένα ως προς τη δυσκολία

Στόχος:

Αυτόνομη επεξεργασία κειμένων από τους μαθητές

- μόνοι ή σε ομάδες
- ο εκπαιδευτικός σε ρόλο συντονιστή

5η ΕΝΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΡΙΖΩ ΤΟΝ ΜΑΓΙΚΟ ΚΟΣΜΟ
ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Νεοελληνική Γλώσσα
& Γραμματική

10η ΕΝΟΤΗΤΑ

Γνωρίζω τον τόπο μου και
τον πολιτισμό του

Νεοελληνική Γλώσσα
& Γραμματική

7η ΕΝΟΤΗΤΑ

ΤΕΧΝΗ:
Μια γλώσσα για όλους,
όλες τις εποχές

Νεοελληνική Γλώσσα
& Γραμματική

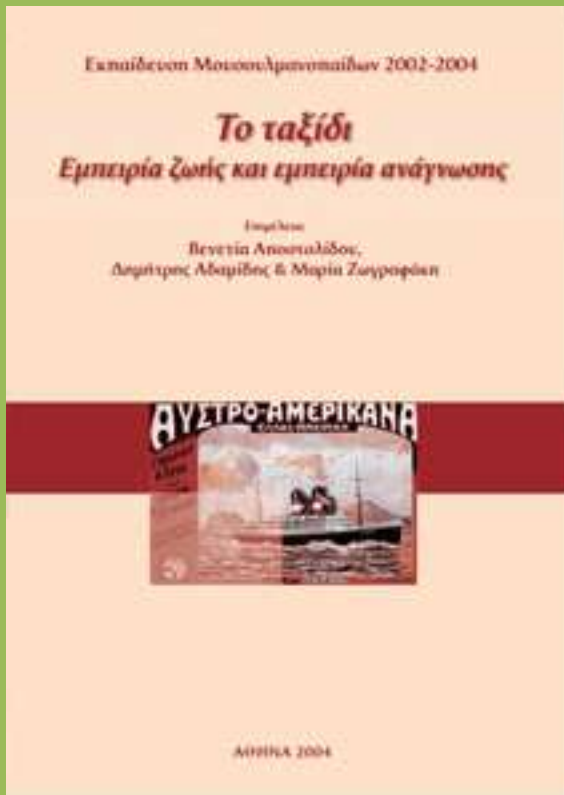
Είμαστε όλοι ΙΔΙΟΙ
Είμαστε όλοι ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ

Νεοελληνική Γλώσσα
& Γραμματική

Β. Φάκελος για το μάθημα της Λογοτεχνίας

- Οργάνωση σε θεματικές ενότητες

- Περιέχει πολυτροπικά κείμενα:
τραγούδια, κόμικς, θέατρο, κινηματογραφικές ταινίες,
ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές

Περιλαμβάνει διδακτικές προτάσεις
που εστιάζουν στη διδασκαλία
σε ομάδες
με τη μέθοδο project.

Γ. Τα βιβλία για το μάθημα της Ιστορίας

- **3 βιβλία Ιστορίας** καλύπτουν την ύλη του Α.Π. για τις 3 τάξεις του Γυμνασίου, και περιλαμβάνουν την ιστορική αφήγηση δομημένη με βάση έννοιες και όρους της ιστορικής επιστήμης.

- **29 τεύχη με συμπληρωματικό υλικό
«Λίγη ακόμη Ιστορία»**

- **Περιλαμβάνουν:**

- πρόσθετο υλικό με πληροφορίες
- κείμενα που συμπληρώνουν την αφήγηση των βιβλίων
- Χάρτες και εικόνες
- Χρονολογικούς πίνακες
- Πολλές και διαφορετικές πηγές
- Χρονολόγια και ασκήσεις

Κεφάλαιο 5

Η Κλασική Εποχή 478–323 π.Χ.

I. Ο ελληνικός κόσμος μετά τους Περσικούς Πολέμους Ακμή και παρακμή της Αθήνας

Πηγές

Οι πληροφορίες μας για τον 5ο αιώνα π.Χ. προέρχονται κυρίως από το **Θουκυδίδη** και τον **Αριστοτέλη**. Επίσης οι κωμωδίες του Αριστοφάνη, επειδή γράφτηκαν όταν γινόταν ο Πελοποννησιακός Πόλεμος αναφέρονται σε γεγονότα της εποχής και δίνουν σημαντικά στοιχεία στους ιστορικούς. Ακόμη, πληροφορίες μας δίνει και ο **Πλάτονας**, που όμως έζησε πολύ αργότερα. Πρέπει να τονίζουμε ότι πολλά είναι αυτά που δεν ξέρουμε και όσο ξέρουμε μάλλον κυρίως για την Αθήνα.

Θουκυδίδης (περίπου 460–400 π.Χ.), Αθηναίος, συγγραφέας της ιστορίας του Πελοποννησιακού Πολέμου. Ήταν στρατηγός, αλλά εξορίστηκε. Στην εξορία του έγραψε την ιστορία του Πελοποννησιακού Πολέμου και μίλησε για τα γεγονότα μέχρι το 411 π.Χ.

Αριστοτέλης (384–322 π.Χ.) από τα Σπίνδαρο της Μακεδονίας. Φιλόσοφος, μαθητής του Πλάτωνα. Ίδρυσε φιλοσοφική σχολή που ονομάστηκε Λύκειο και ήταν παιδαγωγός του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Από ιστορική άποψη το σημαντικότερο έργο του είναι το Πολιτικά, όπου ο Αριστοτέλης αναλύει τα πολιτεύματα. Με τα Πολιτικά συνδέεται και ένα άλλο σημαντικό έργο, που λέγεται Πολιτεία. Για το έργο αυτό ο Αριστοτέλης μελέτησε 158 πολιτεύματα. Από τα έργα αυτά σώζονται όμως μόνο η Αθηναίων πολιτεία, η ιστορία δηλαδή του αθηναϊκού πολιτεύματος. Οραμένα μελετητές σήμερα πιστεύουν ότι τα έργα αυτά δεν τα έγραψε ο ίδιος ο Αριστοτέλης, αλλά κάποιος μαθητής του.

Πλάτονας (428–348 π.Χ.) από τη Χαλκίδα της Βοιωτίας. Το σημαντικότερο έργο του είναι οι παράλληλοι βιογραφίες, στις οποίες αντιπαραβάλλει πάντα ένα Ρωμαίο σε έναν Έλληνα (βλ. παράλληλα).

Εκτός από το Θουκυδίδη, τον Αριστοτέλη και τον Πλάτονα, πολλά στοιχεία μας δίνουν τα αρχαιολογικά ευρήματα. Σημαντικές πληροφορίες μας δίνουν οι **επιγραφές**, δηλαδή ό,τι γράφτηκε από τους ανθρώπους εκείνη την εποχή σε υλικά που αντέχουν στο χρόνο. Τέτοια είναι η πέτρα και ο χαλκός. Με αυτό τον τρόπο γνωρίζουμε πολλές λεπτομέρειες από τη δημόσια κυρίως ζωή. Οι σημαντικότερες είναι οι αποφάσεις της Εκκλησίας που δίνουμε για την εσωτερική και την εξωτερική πολιτική και οι συνθήκες ανάμεσα στα διάφορα κράτη.

Αριστείδης

Ο Αριστείδης ήταν γνωστός για τη δικαιοσύνη του. Κατάφερε να μοιράσει τους φόρους τόσο δίκαια, ώστε έμεινε γνωστός ως «Αριστείδης ο δίκαιος».

II 5.4

Ο Αριστείδης ασχολούνταν με τα πολιτικά και ξεχώριζε ανάμεσα στους συγχρόνους του για το αίσθημα δικαιοσύνης του [...]. Γι' αυτό και ήταν εκείνος που επέβαλε τους πρώτους φόρους στις πόλεις, δύο χρόνια μετά τη ναυμαχία της Σαλαμίνας, επί άρχοντος Τιμοσθένους [478 π.Χ.] και πρότεινε στους Ίωνες τον όρκο ότι θα έχουν τους ίδιους εχθρούς και τους ίδιους φίλους με την Αθήνα.

Αριστοτέλης, Αθηναίων πολιτεία
Μετάφραση: Αλίκη Σιδέρη

Θεμιστοκλής

Ο Θεμιστοκλής είναι αυτός που βοήθησε να γίνει η Αθήνα ναυτική δύναμη. Όμως η πολιτική του μετά το τέλος των Περσικών Πολέμων –φιλία δηλαδή με το Περσικό Βασίλειο και αντιπαράθεση με τη Σπάρτη– δεν άρεσε στους Αθηναίους. Έτσι λοιπόν εξορίστηκε και πέθανε στην αυλή του Πέρση βασιλιά **Αρταξέρξη**. Ο Αρταξέρξης ήταν γιος του Ξέρξη, που είχε ηττηθεί στη Σαλαμίνα.

II 5.5

Όστρακο με χαραγμένο το όνομα του Θεμιστοκλή. Ο Αθηναίος πολιτής που το χάραξε πίστευε ότι ο Θεμιστοκλής έπρεπε να εξοριστεί από την πόλη. Αθήνα, Μουσείο Αρχαίας Αγοράς.

Στρατιωτικές επιτυχίες

Μετά τους Περσικούς Πολέμους, πρώτος στόχος των Αθηναίων ήταν να απομακρύνουν τις περσικές φρουρές που υπήρχαν ακόμη σε κάποιες περιοχές της Θράκης. Η Θράκη είχε μεγάλη σημασία, επειδή είχε πολλές πρώτες ύλες (ξύλεια, ασήμι, χρυσό). Δεύτερος στόχος ήταν να ελεγχουν το θαλάσσιο δρόμο προς το βορειοανατολικό Αιγαίο και τον Εύξεινο Πόντο.

Το πιο σημαντικό που κατάφερε η Συμμαχία της Δήλου με αρχηγό τον Κίωνα ήταν να νικήσουν οι Αθηναίοι και οι σύμμαχοί τους το στρατό και το στόλο του Περσικού Βασιλείου στις εκβολές του ποταμού Ευρυμέδοντα στη νοτιοδυτική Μικρά Ασία (466 π.Χ. περίπου).

II 5.6

Μετά από αυτά έγινε και η μάχη και η ναυμαχία στον Ευρυμέδοντα ποταμό της Παμφυλίας, όπου οι Αθηναίοι και οι σύμμαχοί τους νίκησαν την ίδια μέρα τους Πέρσες σε πεζομαχία και ναυμαχία, με στρατηγό τον Κίωνα του Μιλτιάδου. Κυρίως ή κατάστρεψαν διακόσια φονικά πολεμικά.

Θουκυδίδης, Ιστορία I. Α. Μετάφραση: Άγγελος Βλάχος

Ο περιηγητής **Παυσανίας**, που έζησε το 2ο αιώνα μ.Χ., μας πληροφορεί ότι στο νεκροταφείο του Κεραμεικού στην Αθήνα...

... είναι θαμμένοι επίσης και εκείνοι που πραγματοποιήσαν μαζί με τον Κίωνα αυθημερόν το μεγάλο πεζικό και ναυτικό κατόρθωμα.

Παυσανίας, Αττικά
Μετάφραση: Νικόλαος Παπαχατζής

II 5.7

Επιμορφωτικό υλικό για τους εκπαιδευτικούς

www.kleidiakaiantikleidia.net

Κλειδιά και Αντικλειδιά

34 μικρά βιβλία χωρισμένα σε 3 θεματικές ενότητες

○ Διδακτική Μεθοδολογία

- Κίνητρο στην εκπαίδευση, Α. Ανδρούσου
- Διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, Μ. Σφυρόερα
- Διδασκαλία σε ομάδες, Ε. Χοντολίδου

○ Κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο της εκπαίδευσης

- Κοινωνικές ανισότητες στο σχολείο, Ν. Ασκούνη
- Πολιτισμός και σχολείο, Ε. Πλεξουσάκη
- Η εθνική ταυτότητα, το έθνος και ο πατριωτισμός, Α. Φραγκουδάκη

○ Ταυτότητες και Ετερότητες

- Ετερογένεια και Σχολείο, Α. Ανδρούσου, Ν. Ασκούνη
- Ταυτότητα και Εκπαίδευση, Θ. Δραγώνα
- «Εμείς» και οι «άλλοι»: εμπειρίες εκπαιδευτικών, Α. Δημητρίου, Β. Λαγοπούλου, Τ. Πετρίδης